

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УРТА ЙОРТКҮЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

58 номерлы

2022 елның 25 мае

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Урта Йорткүл авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә жирләү үрыннарын булдыру һәм карап тоту тәртибе һәм зиратларның эшчәnlеге турында Нигезләмәне раслау хакында

«Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 5 пункты, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Урта Йорткүл авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Урта Йорткүл авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Урта Йорткүл авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә жирләү үрыннарын һәм зиратларны карап тоту һәм аларның эшчәnlеге тәртибе нигезләмәне» күшымта нигезендә раслау хакында.

2.Әлеге каарарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында [http:// www.spasskiy.tatarstan.ru](http://www.spasskiy.tatarstan.ru), хокукый мәгълүматның рәсми сайтында ([//http:pravo.tatarstan.ru](http://pravo.tatarstan.ru)) бастырып чыгарырга.

Урта Йорткүл Башлыгы
авыл жирлеге башлыгы:

Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районы Урта Йорткүл
авыл жирлеге муниципаль
берәмлеге депутатлары
Советының 2022_ елның 25
маенда 58 номерлы карагы белән
расланды

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
Урта Йорткүл авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә жирләү урыннарын булдыру
һәм карап тоту һәм зиратларның эшчәнлеге тәртибе турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, 1996 елның 12 гыйнварындағы 8-ФЗ номерлы «Жирләү һәм жирләү эше турында»гы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы «Үлгән кешеләрне жирләү буенча хезмәт құрсәтүгә гражданнарың хокуклары гарантияләре турында»гы Указы, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Урта Йорткүл авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә Нигезләмәдә Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән кулланыла торган төшөнчәләр мәгънәдә кулланыла.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә терминнар һәм билгеләмәләр гамәлдәге законнар нигезендә кулланыла.

1.3. Урта Йорткүл авыл жирлекендә зиратның үз билгеләнеше буенча, теләсә кайсы диндә вафат булган (һәлак булган) кешеләрне жирләү, аларның теләк белдерүен исәпкә алыш, йә жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылған хезмәт карагы буенча (1 нче күшымта).

1.4. Жәмәгать зиратларында үлгән (һәлак булган) хәрбиләрне, хәрби җыеннарга чакырылған гражданнары, эчке эшләр органнары, янгынга каршы дәүләт хезмәте, наркотик چаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен контролльдә тоту органнары хезмәткәрләрен, җинаяты-башкарма системасы учреждениеләре һәм органнары хезмәткәрләрен, сугышта катнашучыларны, хәрби хезмәттән азат ителгән затларны жирләү өчен билгеләнгән хәрби участоклар булырга мөмкин, әгәр бу құрсәтелгән затларның ихтыярына каршы килмәсә яки якын туганнарының яки башка туганнарының теләкләренә каршы килмәсә.

1.5. Зиратларны жирләү мөмкинлеге буенча уртаклашалар:

- жирләүнен төрле төрләре житештерелә торган зиратлар;
- жирләнми торган зиратлар.

2. Жирләү урыннарын төзекләндөрү һәм күмү урыннарын урнаштыру буенча таләпләр

2.1. Мәетләрне (жәсәдләрне) жирләү жирләүне оештыру бурычын үз естенә алган затлар тарафыннан башкарыла. Әлеге затлар жирләүне оештыру процессын, шул исәптән жирләү өчен кирәклे документларны рәсмиләштерү, үлем турында белешмә алу, үлем турында таныклык, жирләүгә пособие алуны тормышка ашырырга тиеш.

2.2. Мәрхүмненең мәеттіләрен (жәсәдләрен) жирләу көн саен 9 сәгатьтән 17 сәгатькә кадәр башкарыла. Аерым очрактарда 21 сәгатькә кадәр жирләу рөхсәт ителә.

Жирләу урыны Башкарма комитет тарафынан, үлгән кешене жирләу бурыйчын үз өстенә алган затка бирелеп билгеләнә.

Территория каждого кладбища подразделяется на зоны (кварталы) и секторы.

2.3. Мәрхүмнене жирләу өчен жир участогы шул ук участокта мәрхүмнен хатыны (ирен) яки якын туганы жиренең жирләу гарантисен исәпкә алып түбәндәге күләмдә бирелә:

Жирләу төре	Жир кишәрлекләре күләме		
	озынлық, м	киңлек, м	мәйдан, кв.м.
Ялғыз каберлекләр	3,5	2,0	7,0
Туганнарча күмелгән	3,5	4,0	14,0
Для захоронения урны с прахом	0,8	1,1	0,88
Мәетте тартмада күмү			
Гайлә жирләүләре	3,5	8,0	28,0

2.4. Жирләу киртәсе жирләу өчен бирелгән жир участогынан читкә чыгарга тиеш түгел.

2.5. Жирләу урыннары арасындағы аерма киңлеге 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш.

Күмелу тирәнлеге 1,5 м дан 2 м га кадәр. Во всех случаях отметка дна могилы должна располагаться на 0,5 м выше уровня стояния грунтовых вод. Надмогильная насыпь должна быть высотой 0,3-0,5 м над поверхностью земли.

2.6. Зираңка килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тыңлыкны сакларга тиеш.

2.7. Зираң территориясендә тыела:

- ритуаль хезметләр күрсәтүгә бәйле булмаган транспорт хәрәкәте;
- зираңта урнашкан кабер корылмаларына, жиһазларга, корылмаларга һәм биналарга, яшел үсентеләргә зиян китерегә;
- этләрне урамда йөрту, йорт хайваннарын саклау, кошларны тоту;
- учак ягу, ком, балчык һәм گрут табу, агачны кисү, чүп-чар өю, көелган яфраклар һәм ботаклар өчен билгеләнмәгән урыннарда чүп-чар өю;
- зираң ябылғаннан соң зираң территориясендә булу;
- кабер төзелеш материалларын һәм каберлекләрне һәм каберлекләрне төзекләндергәннән соң чүп-чар калдыру.
- билгеләнмәгән урыннарда сәүдә эшчәнлеген тормышка ашырырга.

2.8. Кабер өемнәре (кабер ташлары) бүләп бирелгән жир участогы чикләрендә билгеләнә. Бүләп бирелгән жир кишәрлекләре чикләреннән читтә урнаштырылған кабер корылмалары мондый кабер өстенә куелған заттар хисабына сүтегергә тиеш.

2.9. Мәрхүмнәрнен мәетен эксумацияләу гамәлдәге законнар нигезендә һәм санитар һәм экологик нормалар таләпләренә туры китерап башкарылырга тиеш.

2.10. Үлгән кешеләрнен жәсәдләрен яңадан жирләүне ком грунтларында жирләгәннән соң бер елдан да иртәрәк һәм өч елдан да иртәрәк түгел – чимал грунтларында башкарырга киңш ителми.

2.11. Кабердән жәсәдләрне тартып алу һәм аларны башка урынга күчерү өчен рәхсәт Башкарма комитет тарафыннан рәсмиләштерелә.

2.12. Жирләүне рәхсәт иту өчен күмелгән кешенең туганы гаризасы, аеруча куркыныч йогышлы авыруларның булмавы турында санитария-эпидемиология құзәтчелеге органы бәяләмәсе нигез булып тора.

2.13. Мәет алғаннан соң каберләр кулланылырга рәхсәт ителгән дезинфекция чарапары белән дезинфекцияләнергә тиеш, кичекмәстән салынган һәм туфрак өслеге планлаштырылган.

2.14. Вәкаләтле органнар таләбе буенча эксумация үткәргендә, аның тәртибе гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнә.

2.15. Элеккеге күмелгән урынга кабат күмелү санитар-эпидемиологик құзәтчелек органнары тарафыннан билгеләнгән тулы минерализация чоры тәмамланғаннан соң гына рәхсәт ителә, әмма егерме елдан да соңға калмыйча.

2.16. Жирләү процессы барлықка килә торган транспорт чарапары зиратны эксплуатацияләүче махсус хезмәт тарафыннан жирләү эше мәсьәләләре буенча бирелгән пропуск нигезендә зират территориясенә тоткарлыксыз бару хокуқына ия.

2.17. Гайлә (туганар) күмелгән урыннарны карап тоту һәм тәзекләндереу зиратның архитектура-ландшафт тирәлеге, санитария нормалары һәм кагыйдәләре, шулай ук гамәлдәге законнар һәм муниципаль хокуқый актларның башка таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.18. Барлықка килә торган, шулай ук гамәлдәге жирләү урыннары сутелергә тиеш түгел һәм дайими су басу, жир тетрәү һәм башка табигый бәләказалар янаган очракта, жирле үзидарә органнары карары буенча гына күчерелергә мөмкин.

2.19. Жәмәгать зираты территориясе түбәндәге функциональ зоналарны үз өчен алырга тиеш:

- Керү зонасы.

Керү зонасында автотранспортка керү - чыгу, шәхси һәм жәмәгать транспорты өчен автостоянка каралган.

-Күмү зонасы.

Күмү зонасы-Жирләү эшләре алып барыла торган жәмәгать зиратының төп функциональ-территориаль зонасы һәм рәткә бүленгән территория, юл челтәре белән ватылган карта һәм каберләү корылмаларына бүлеп бирелгән территория.

2.20. Жәмәгать зиратында урыннар каралырга мөмкин:

– мактаулы күмелгән урыннар :

– хәрби каберлекләр өчен;

– для погребения умерших, личность которых не установлена органами внутренних дел, и для погребения умерших, при отсутствии супруга, близких родственников, иных родственников либо законного представителя или при невозможности осуществить ими погребение.

- шәхесләре Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән мәетләрне жирләү өчен һәм хатыны, якын туганнары, башка туганнары яисә законлы вәкил булмаганда, яисә алар жирләү мөмкин булмаганда, мәетләрне күмү өчен.

2.21. Зират капкасының киңлеге 6 метрдан да ким булмаска тиеш.

2.22. Зират территориясе жиһазландырыла:

– жир кишәрлекләре - күмелгән кварталлар, кабер номерлары курсәткечләре белән;

– официальных рәсми белдерүләрне, әлеге Нигезләмәне, шулай ук башка кирәклө мәгълүматны урнаштыру өчен стенд; вак чүп жыю өчен урналар белән;

– -чүп өю өчен контейнерлар белән.

2.23. Гражданнар тарафыннан билгеләнгән кабер салу корылмалары аларның милке булып тора.

2.24. Кабер корылмаларындагы язулар, чыннан да, бу урында үлгән (һәлак булган) кешеләр турындағы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

2. Жәмәгать зиратында жирләү тәртибе.

3.1. Жәмәгать зиратында жирләү үлгән кешенең мәетен (жәсәдләрен) жирләү юлы белән башкарыла.

3.2. Мәрхүмне зиратта жирләү рәхсәтеннән башка тыела.

3.3. Моның өчен бирелгән жир кишәрлекләрендә үз белдеге белән жирләү рәхсәт ителми.

Ябық жәмәгать зиратларында күмү тыела.

3.4. Жирләү өчен жир участокларын бирү вәкаләтле орган үлгән кешене каберлеккә күмүгә рәхсәт бирү яки каберлеккә туфрак урнаштырылган урнага рәхсәт бирү юлы белән башкарыла (алга таба - рәхсәт).

3.5. Рәхсәт сорап якыннары (ире (хатыны), балалары, ата-аналар, уллыкка алынган, уллыкка алынган, туганнары һәм туганнары, бертуган апалары, оныклары, бабай, әби), башка туганнары яки законлы вәкил, үлгән кешене жирләүне үз өстенә алган бүтән затлар, шул исәптән жирләүне оештыручы агентлар (затлар) мәрәжәгать итә ала.

3.6. Жирләүне оештыручы затлар вәкаләтле органга тапшыралар:

– кабердә мәрхүмне күмүгә рәхсәт бирү турында гариза (кабердәге туфрак белән тартма урынына).

– мәрхүмнең үлеме турында таныклық күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

– гариза бирүченең паспорт күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

- кремация турында белешмә күчермәсе (кабердәге туфрак белән чүп савытына рәхсәт сорап мәрәжәгать иткән очракта), (Төп нөсхә күшымтасы белән чагыштыру).

3.7. Мәрхүмне жирләү өчен жир кишәрлеге бирү башкарма комитет тарафыннан күрсәтелгән муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибен һәм стандартын билгеләүче административ регламент нигезендә гамәлгә ашырыла. Мәрхүмне жирләү өчен жир кишәрлеге бирү гариза бирүче үлгән кешене жирләү өчен жир участогы бирү турында язма гариза биргән көннән соң килгән 1 эш көне дәвамында гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән гаризаны карау нәтиҗәләре буенча мәрхүмне жирләү өчен жир участогы бирү турында белешмә бирелә.

Мәрхүмне жирләү урыны жәмәгать зиратында бушлай бирелә.

3.8. Яңа каберлекләр гамәлдәге нумерация буенча эзлекле тәртиптә башкарыла.

3.9. Участокта, юл кырыйларында каберлекләр арасындағы аерма белән күмү рәхсәт ителми.

3.10. Мәрхүмне күмү санитар кагыйдәләр нигезендә, үлгәннән соң 24 сәгатьтән дә соңға қалмыйча яисә медицина органнары рәхсәте буенча гадәттән тыш хәлләр булган очракта, иртә срокларда башкарыла.

3.11. Туганнарын бер үк кабергә күмү, элек күмелгән мизгелдән 20 елдан да соңға қалмыйча, минерализациянең тулы чоры тәмамланганнан соң рөхсәт ителә.

Чүплекләрне туган каберенә туфрак белән күмү, элек кабердәге табут күмелү вакытына карамастан, рөхсәт ителә.

3.12. Күмелгән очракта кабер теркәү билгесе, үлгән яисә үлгән кешенең фамилиясен, инициалларын һәм жирләү датасын, аның туган һәм үлем даталарын, шулай ук жирләү башкарылган жир участогының номерын күрсәтеп куела (ул булган очракта).

3.13. Жирләү өчен жаваплы зат дип үлгән (вафат булган) кешене жирләү бурыйчын үз өстенә алган якын туганнар арасыннан зат яисә жирләү өчен жаваплылыкны беркетү турында гариза белән вәкаләтле Башкарма комитетка язмача мөрәҗәгать иткән башка зат таныла.

4. Зиратларны төзекләндерү

4.1. Зиратларны төзү һәм төзекләндерү буенча барлык эшләр гамәлдәге агачларны, қуакларны һәм үсемлек грунтын максималь рәвештә саклап башкарылырга тиеш.

4.2. Агач кисүне, санитар-яклау зонасы һәм мораль (Яшел) саклау зонасын булдыру өчен, табигый яшел үсентеләрне (урман) максималь рәвештә файдаланып, сайлап алыш башкарырга кирәк.

4.3. Яңа булдырыла торган зират территориясе тирәсендә уза торган мораль (Яшел) яклау зонасы 10-20 м кинлектәге яшел үсентеләр (ылыслы агачлар) белән тыгыз булырга тиеш.

4.4. 4.4. Яшел үсентеләр мәйданы зиратның 20% мәйданыннан да ким булмаска тиеш.

4.5. Яңа булдырыла торган жирләү урыннарын яшелләндерү башкарыла торган төzelеш эшләренең гомуми комплексына керергә һәм объектны файдалануга тапшырган вакытка кадәр төгәлләнергә тиеш. Зиратны яшелләндергәндә агачтан кабергә кадәр ара 5 метрдан да ким булмаска тиеш.

4.6. Юллар һәм тротуарлар, кварталлар һәм участоклар территориясе буенча жәяүлеләрне үтү өчен билгеләнгән. Юл кинлеге (тротуар) кименә 1,0 м тәшкил итәргә тиеш.

5. Каберлекләрне теркәү һәм исәпләү.

5.1. Жәмәгать зиратлары территориясендә житештерелгән һәр күмелү, шул исәптән гайлә (туганнар) жирләнеше күмелгән урыннары теркәү кенәгесендә вәкаләтле Башкарма комитет тарафыннан исәпкә алышырга тиеш. Язылу үлем турында таныклык һәм үлем датасы, үлгән кешенең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме, үлү турында таныклык сериясе һәм номеры; кабернең тәртип номеры (ул булган очракта); жирләүне оештыру өчен жаваплы затның фамилиясе, исеме, атасы күрсәтелгән нигездә башкарыла.

5.2. Каберлекләрне теркәү китаплары катый хисап документлары булып тора һәм дайими саклау вакыты булган эшләргә керә. Каберлекләрне теркәү кенәгәләре вәкаләтле орган тарафыннан жирләнүгә теркәү номерларын өзлекsez бирү методы белән алышын, тикшерелгән рәвештә алыш барыла. Күрсәтелгән китаплар, аларны тәмамлау факты буенча, вәкаләтле орган тарафыннан шәһәр архивына дайими саклауга тапшырыла.

Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге.

5.3. Жирләү эшен оештыручы затка (иренә, якыннарына, башка туганнарына, законлы вәкиленә яки үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган бүтән затка) «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындағы 8-ФЗ номерлы Федераль законның 9 статьясы нигезендә жирләү буенча хезмәтләр исемлеген түләүсез бирү гарантияләнә.

5.4. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләрнең бәясе, 1996 елның 12 гыйнварындағы 8-ФЗ номерлы «жирләү һәм жирләү эше турында» Федераль законның 9 статьясындағы 3 пункты нигезендә, вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

6. Вафат булган (вафат булган), ире, якын туганнары, башка туганнары яисә законлы вәкиле булмаган затларны жирләү гарантияләре.

6.1. Хатыны, якын туганнары, башка туганнары яисә үлгән кешенең законлы вәкиле булмаса, жирләү мөмкин булмаса, шулай ук үлгән кешене жирләү, жирләү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаса, Эчке эшләр органнары тарафыннан аның шәхесен билгеләгәннән соң, урамда яки башка урында жирләү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда, үлем сәбәпләрен билгеләгәннән соң, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, махсус хезмәт тарафыннан үлем сәбәбән ачыклаганнан соң өч тәүлек эчендә гамәлгә ашырыла.

6.2. Шәхесләре Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән мәетләрне жирләү әлеге органнарың ризалыгы белән махсус хезмәт тарафыннан, мондый очракларның билгеле бер участокларында жәмәгать зиратларын жирләү юлы белән башкарыла.

6.3. 6.1 пунктында һәм 6.2 пунктында күрсәтелгән мәетләрне жирләгәндә махсуслаштырылган хезмәт күрсәтә торган хезмәтләр үз эченә:

- жирләү өчен кирәклे документларны рәсмиләштерү;
- тәнне юу;
- мәетне китерү;
- мәрхүмне зиратка ташу (крематорийга);
- жирләү.

7. Жирләү, ритуаль хезмәтләр, жирләү ритуалы предметлары буенча хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләр.

7.1. Жирләү, ритуаль хезмәтләр, жирләү ритуалы предметлары, махсус хезмәт, шулай ук башка хужалык итүче субъектларның сыйфаты жирләү эше өлкәсендә мәжбүри таләпләрне билгеләүче санитар нормаларга һәм кагыйдәләргә, техник шартларга һәм башка хокукий актларга туры килергә тиеш.

8. Жәмәгать зираты территориясе буенча транспорт чаралары хәрәкәте кагыйдәләре.

8.1. Автокатафалк, шулай ук аны озатып йөрүче транспорт жәмәгать зираты территориясенә тоткарлыксыз бару хокукуна ия.

8.2. Инвалидлар жәмәгать зираты территориясенә шәхси автотранспортта йөрү хокукуна ия.

8.3. Жирләү участогын төзекләндерү өчен материаллар китерүче транспорт чарасын йөрту рөхсәт ителә.

9. Әлеге Нигезләмәнең үтәлешен контролъдә тоту.

9.1. Башкарма комитет әлеге Нигезләмәнең үлгән кешене жирләү hәм жирләү, Күмү урыннарын карап тоту белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә аширучы хужалык итүче барлық субъектлар тарафыннан үтәлешен контролъдә tota.

Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районы Урта
Йорткул авыл жирлеге
муниципаль берәмлекендә
жирләү урыннарын булдыру hәм
карап тоту тәртибе hәм
зиратларның эшчәнлеге
турында Нигезләмәгә
1 нче кушымта

Урта Йорткул авыл жирлеге территориясендә
ЗИРАТЛАР ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Зират исеме	Зиратның адресы	Мәйданы, га	Эшли яки ябык
1	Мөсельман зираты	Урта Йорткул авылы	3,15	Эшли
2	Мөсельман зираты	Кырый Йорткул авылы	2,8	Эшли
3	Мөсельман зираты	Урманасты Йорткул авылы	3,5	Эшли